

ГОСТЬОВА РЕДАКЦІЙНА СТАТТЯ

Приватна стоматологічна практика, імплантологія та безперервний професійний розвиток

Іван В. Нагорняк

«Сила й зростання приходять лише завдяки безперервним зусиллям і боротьбі».
– Наполеон Гілл, американський письменник,
автор книг із саморозвитку

Безперервний професійний розвиток (БПР) (англ. *continuing professional development*, CPD; синонім – *безперервна освіта* (БО), англ. *continuing education*, CE¹) у стоматології України вийшов на новий рівень після офіційного оприлюднення наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 лютого 2019 року № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів». ² Відповідно до вимог цього наказу, ³ для проходження чергової атестації лікарі-стоматологи повинні набрати таку кількість балів БПР:

1. 50 балів БПР, отриманих протягом 2020 або 2021 року, – для атестації у 2021 році;
2. 100 балів БПР, отриманих протягом 2020-2021 років, – для атестації у 2022 році;
3. 150 балів БПР, отриманих протягом 2020-2022 років, – для атестації у 2023 році.

Бали безперервного професійного розвитку (БПР) можуть бути нараховані за різні види професійної діяльності, зокрема: 1) участь у науково-практичних конференціях, конгресах або симпозиумах; 2) дистанційне навчання з використанням електронних освітніх ресурсів; 3) тематичне навчання (професійні школи, семінари, майстер-класи тощо); 4) навчання або стажування в закладах вищої освіти чи закладах охорони здоров'я – в Україні або за кордоном; 5) публікація статей у рецензованих наукових журналах тощо. ³

Атестація проводиться з метою: 1) підтвердження права на провадження професійної діяльності за відповідною лікарською спеціальністю або ж його набуття; 2)

Лікар-стоматолог-хірург (оральний хірург), доктор філософії (PhD).
Приватна стоматологічна практика
вул. Андрюшенка, 6-Г, офіс 6, м. Київ, 01135, Україна
Електронна пошта: ivan.nagomniak@gmail.com

Рукопис отримано 21 січня 2021 року.
Прийнято до публікації 23 січня 2021 року.
Опубліковано онлайн 29 січня 2021 року.

Рекомендований формат цитування цієї статті:
Нагорняк І. В. Приватна стоматологічна практика, імплантологія та безперервний професійний розвиток. *Журнал діагностики та лікування патології ротової порожнини і щелепно-лицевої патології (J Diagn Treat Oral Maxillofac Pathol)* 2021;5(1):10-2.

<https://dx.doi.org/10.23999/j.dtomp.2021.1.3>

© 2021 OMF Publishing, LLC. Ця стаття опублікована у відкритому доступі відповідно до умов ліцензії Creative Commons «Зазначення авторства — Некомерційне використання 4.0 Міжнародна». (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Позначення «Intra-Op» у піктограмі у верхньому правому куті означає, що стаття містить інтраопераційні світлини.

ІМПЛАНТОЛОГІЯ ТА БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК (БПР)

підтвердження раніше присвоєної кваліфікаційної категорії або присвоєння вищої кваліфікаційної категорії.⁴

Відповідно до Порядку проведення атестації лікарів, атестація спрямована на підвищення якості діяльності закладів охорони здоров'я незалежно від форми власності.⁴ Лікар-стоматолог-хірург (оральний хірург), який розвиває власну приватну хірургічну практику, особливо зацікавлений у здобутті *другої, першої та вищої кваліфікаційних категорій*. Однією з основних мотивацій для отримання кваліфікаційної категорії є можливість виконання дентальної імплантації (рис. 1) та втручань з остеопластики. Наприклад, відповідно до вимог посадової інструкції, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України, *лікар-стоматолог-хірург другої кваліфікаційної категорії*, поряд з іншими хірургічними втручаннями, повинен володіти методикою проведення дентальної імплантації та пов'язаних із нею маніпуляцій у межах альвеолярного відростка без застосування додаткової кісткової пластики.⁵ Вимоги до *лікаря-стоматолога-хірурга першої кваліфікаційної категорії* передбачають, що, окрім інших хірургічних втручань, він повинен володіти методикою проведення дентальної імплантації та пов'язаних із нею маніпуляцій з використанням кістковопластичних матеріалів і внутрішньоротових кісткових блоків.⁶ *Лікар-стоматолог-хірург вищої кваліфікаційної категорії* повинен володіти всіма видами дентальної імплантації та пов'язаних із нею маніпуляцій як у межах, так і поза межами альвеолярного відростка, із застосуванням позаротових (екстраоральних) кісткових блоків та фіксації екзопротезів.⁷

РИСУНОК 1. Дентальна імплантація у передньому відділі верхньої щелепи.

Публікація наукової статті (опис клінічного випадку,⁸ серії клінічних випадків, статті із зображеннями,⁹ авторської точки зору¹⁰ тощо) є ефективним способом отримання балів безперервного професійного розвитку (БПР) для кожного лікаря-стоматолога в Україні. За публікацію статті в рецензованому науковому журналі українською або англійською мовою нараховується відповідно 20 або 30 балів БПР (Табл. 1).³

ТАБЛИЦЯ 1. Кількість балів БПР, що нараховуються за опубліковану наукову статтю.

Стаття, опублікована в рецензованому науковому журналі українською мовою	Стаття, опублікована в рецензованому науковому журналі англійською мовою
20 балів БПР	30 балів БПР

Аналізуючи практику безперервного професійного розвитку в інших країнах та її взаємозв'язок із науковими виданнями, варто зазначити, що, наприклад, журнал «Австралійський стоматологічний журнал» (*Australian Dental Journal*) (імпакт-фактор – 1,401; відповідно до «Звітів про цитування журналів за 2019 рік» компанії «Кларівейт Аналітикс»: 66/91 у категорії «Стоматологія, оральна хірургія та медицина»)¹¹ та містить розділ, присвячений оральній і щелепно-лицевій хірургії й також публікує БПР Квіз (англ. *CPD Quiz*) – тестові завдання для нарахування балів БПР своїм читачам.¹²

Крім того, деякі наукові видання, зокрема журнал «Захворювання ротової порожнини» (*Oral Diseases*) (імпакт-фактор: 2,613; 2019 відповідно до «Звітів про цитування журналів за 2019 рік» компанії «Кларівейт Аналітикс»: 19/91 у категорії «Стоматологія, оральна хірургія та медицина»),¹³ нараховують бали БПР навіть за рецензування наукових статей.

Підсумовуючи вищесказане, варто зазначити, що у світовій практиці дедалі більшого поширення набуває нарахування балів безперервного професійного розвитку (БПР) лікарям за читання, рецензування та публікацію статей у рецензованих наукових виданнях, як це запроваджено в Україні з 2019 року. На мою думку, такий підхід до заохочення читачів, рецензентів і авторів позитивно впливає на професійний розвиток лікарів, сприяє розширенню національної та міжнародної співпраці, а також розвитку медичних спеціальностей і наукових видань.

11

Журнал діагностики та лікування патології ротової порожнини і щелепно-лицевої патології 2021;5(1):10-2

НАГОРНЯК

ЛІТЕРАТУРА

1. Самбрук П., Госс А. Безперервна освіта для оральних та щелепно-лицевих хірургів – нові очікування (Continuing education for oral and maxillofacial surgeons – new expectations). *Аннали Королівського австралазійського коледжу стоматологічних хірургів (Ann R Australas Coll Dent Surg)* **1996**;13:193-7.
2. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 22.02.2019 № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» [Електронний ресурс]. 22 лютого **2019** р. [цитовано 21 січня 2021]. Доступно за посиланням: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-22022019--446-dejaki-pitannja-bezperernogo-profesijnogo-rozvitku-likariv>
3. Як нараховуються бали безперервного професійного розвитку лікарів: приклади [Електронний ресурс]; 22 лютого **2019** р. [цитовано 21 січня 2021]. Доступно за посиланням: <https://moz.gov.ua/article/for-medical-staff/jak-narahovujutsja-bali-bezperernogo-profesijnogo-rozvitku-likarjam-prikladi>

4. Порядок проведення атестації лікарів [Електронний ресурс]; 29 лютого **2019** р. [цитовано 21 січня 2021]. Доступно за посиланням: https://moz.gov.ua/uploads/2/11598-dn_20190222_446_dod_por.pdf
5. Посадова інструкція лікаря-стоматолога-хірурга другої кваліфікаційної категорії [Електронний ресурс]; 15 вересня **2019** р. [цитовано 21 січня 2021]. Доступно за посиланням: https://www.borovik.com/index_instruction.php?Gins=wcmn&lang_i=1
6. Посадова інструкція лікаря-стоматолога-хірурга першої кваліфікаційної категорії [Електронний ресурс]; 15 вересня **2019** р. [цитовано 21 січня 2021]. Доступно за посиланням: https://www.borovik.com/index_instruction.php?Gins=wcml&lang_i=1
7. Посадова інструкція лікаря-стоматолога-хірурга вищої кваліфікаційної категорії [Електронний ресурс]; 15 вересня **2019** р. [цитовано 21 січня 2021]. Доступно за посиланням: https://www.borovik.com/index_instruction.php?Gins=wcmq&lang_i=1
8. Нагорняк К. Ю., Нагорняк І. В. Збереження вестибулярної кісткової пластинки фронтальної ділянки верхньої щелепи шляхом негайної імплантації із застосуванням методики створення кісткового проміжку (зазору) 2 мм, спираючись на механізм спонтанної кісткової регенерації: опис клінічного випадку. *Журнал з діагностики та лікування патології ротової порожнини і щелепно-лицевої патології (J Diagn Treat Oral Maxillofac Pathol)* **2018**;2(4):151-4. <https://doi.org/10.23999/j.dtopm.2018.4.2>
9. Нагорняк І. В. Клінічний вигляд латерального різцевого каналу. *Журнал з діагностики та лікування патології ротової порожнини і щелепно-лицевої патології (J Diagn Treat Oral Maxillofac Pathol)* **2019**;3(8):200. <https://doi.org/10.23999/j.dtopm.2019.8.4>
10. Нагорняк І. В. Синус-ліфтинг: аналіз перфорацій мембрани Шнайдера. *Журнал з діагностики та лікування патології ротової порожнини і щелепно-лицевої патології (J Diagn Treat Oral Maxillofac Pathol)* **2020**;4(10):191-3. <https://doi.org/10.23999/j.dtopm.2020.10.2>
11. Журнал «Австралійський стоматологічний журнал» (Australian Dental Journal) [Електронний ресурс]; 21 січня **2020** р. [цитовано 21 січня 2021]. Доступно за посиланням: <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/18347819>
12. БПР Квіз: тестові запитання з множинним вибором (CPD Quiz: multiple choice questions) [Електронний ресурс]; 22 грудня **2020** р. [цитовано 21 січня 2021]. Доступно за посиланням: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/adj.12805>
13. Журнал «Захворювання ротової порожнини» (Oral Diseases) [Електронний ресурс]; 21 січня **2020** р. [цитовано 21 січня 2021]. Доступно за посиланням: <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/16010825>

12

Журнал діагностики та лікування патології ротової порожнини і щелепно-лицевої патології
2021;5(1):10-2